

Satversmes tiesa

Preses relīze

Lieta Nr. 2021-24-03

11.03.2022.

Satversmei neatbilst regulējums, kas noteica lielo tirdzniecības centru darbības ierobežojumus Covid-19 pandēmijas apstākļos

---

Satversmes tiesa 2022. gada 10. martā pieņēma spriedumu lietā Nr. 2021-24-03 “Par Ministru kabineta 2020. gada 9. jūnija noteikumu Nr. 360 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” 24.¹⁸ punkta (redakcijā, kas bija spēkā no 2021. gada 7. aprīļa līdz 1. jūnijam) atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. panta pirmajam teikumam, kā arī 105. panta pirmajam un trešajam teikumam”.

APSTRĪDĒTĀ NORMA

Ministru kabineta 2020. gada 9. jūnija noteikumu Nr. 360 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” 24.¹⁸ punkts (redakcijās, kas bija spēkā no 2021. gada 7. aprīļa līdz 1. jūnijam) noteica, ka tirdzniecības centrā, kura kopējā tirdzniecībai atvēlētā platība ir lielāka par 7000 m², (turpmāk – lielais tirdzniecības centrs) aizliegta veikalu darbība, izņemot šā punkta apakšpunktos norādīto kategoriju veikalus.

AUGSTĀKA JURIDISKA SPĒKA NORMAS

- Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. panta pirmais teikums:
“Visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā.”
- Satversmes 105. pants:
“Ikvienam ir tiesības uz īpašumu. Īpašumu nedrīkst izmantot pretēji sabiedrības interesēm. Īpašuma tiesības var ierobežot vienīgi saskaņā ar likumu. Īpašuma piespiedu atsavināšana sabiedrības vajadzībām pieļaujama tikai izņēmuma gadījumos uz atsevišķa likuma pamata pret taisnīgu atlīdzību.”

LIETAS FAKTI

Lietā Nr.2021-24-03 apvienotas vairākas lietas, kas ierosinātas pēc dažādu komercsabiedrību pieteikumiem.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Jysk Linnen’n Furniture” (turpmāk – SIA “Jysk”) nodarbojas ar mājsaimniecības preču mazumtirdzniecību specializētajos veikalos. Vairums šīs komercsabiedrības veikalu atrodas lielo tirdzniecības centru telpās, un šiem veikaliem ir iespējams nodrošināt atsevišķu ārējo piekļuvi.

Šī komercsabiedrība norāda, ka tā ir tirgotājs, kura veikals iekārtots lielā tirdzniecības centra telpās ar iespēju nodrošināt atsevišķu ārējo piekļuvi un uz kura veikalu neattiecas apstrīdētajā normā noteiktie izņēmumi (turpmāk – aizskartais tirgotājs). Pēc SIA “Jysk” ieskata, apstrīdētā norma redakcijās, kas bija spēkā no 2021. gada 7. aprīļa līdz 19. maijam, nepamatoti ierobežo tai Satversmes 105. panta pirmajā un trešajā teikumā ietvertās tiesības uz īpašumu, kā arī pārkāpj Satversmes 91. panta pirmajā teikumā ietverto tiesiskās vienlīdzības principu.

Savukārt sabiedrība ar ierobežotu atbildību “VRPB” (turpmāk – SIA “VRPB”) un sabiedrība ar ierobežotu atbildību “EFTEN Domina” (turpmāk – SIA “Domina”) ir lielo tirdzniecības centru īpašnieces, kas savas komercdarbības ietvaros iznomā telpas tirgotājiem un pakalpojumu sniedzējiem.

Šīs komercsabiedrības uzskata, ka Satversmes 91. panta pirmajam teikumam un 105. panta pirmajam un trešajam teikumam neatbilst apstrīdētā norma redakcijās, kas bija spēkā no 2021. gada 7. aprīļa līdz 1. jūnijam, jo tā paredzēja, ka lielajā tirdzniecības centrā varēja darboties vien atsevišķi veikali. Tādējādi ar apstrīdēto normu esot nepamatoti ierobežotas lielā tirdzniecības centra īpašniekam Satversmes 105. panta pirmajā un trešajā teikumā ietvertās tiesības uz īpašumu un arī pārkāpts Satversmes 91. panta pirmajā teikumā ietvertais tiesiskās vienlīdzības princips.

TIESAS SECINĀJUMI

I. Par lietas izskatīšanas robežām un secību, kādā tika izvērtēta apstrīdētās normas atbilstība Satversmei

Satversmes tiesa norādīja, ka izskatāmajā lietā apstrīdēta vairāku apstrīdētās normas redakciju satversmība – redakcija, kas bija spēkā no 2021. gada 7. aprīļa līdz 9. aprīlim (apstrīdētā norma 1), redakcija, kas bija spēkā no 2021. gada 10. aprīļa līdz 19. maijam (apstrīdētā norma 2) un redakcija, kas bija spēkā no 2021. gada 20. maija līdz 1. jūnijam (apstrīdētā norma 3). Visās šajās redakcijās (turpmāk kopā – apstrīdētais regulējums) apstrīdētā norma noteica aizliegumu darboties visiem lielā tirdzniecības centra veikaliem, izņemot tos veikalus, uz kuriem attiecās tajā noteiktie izņēmumi, kuru uzskaitījums tika papildināts ar katru nākamo redakciju. [20.1.]

Satversmes tiesa konstatēja, ka SIA “Jysk” pieteikumā sniegti argumenti par aizskartā tirgotāja pamattiesību ierobežojumu, kas izrietēja no apstrīdētās normas 1 un apstrīdētās normas 2. Savukārt SIA “VRPB” un SIA “Domina” pieteikumos sniegti argumenti par lielā tirdzniecības centra īpašnieka pamattiesību ierobežojumu, kas izrietēja no apstrīdētā regulējuma kopumā. [20.1.]

Satversmes tiesa nolēma vienlaikus izvērtēt visa apstrīdētā regulējuma satversmību, pārbaudot tā atbilstību Satversmei gan attiecībā uz aizskarto tirgotāju, gan attiecībā uz lielā tirdzniecības centra īpašnieku, atsevišķi norādot tos vērtējuma aspektus, kas attiecas vienīgi uz konkrētu apstrīdētā regulējuma redakciju vai subjektu. [20.1.]

Satversmes tiesa nolēma visupirms izvērtēt apstrīdētā regulējuma atbilstību Satversmes 105. panta pirmajam un trešajam teikumam, bet pēc tam – atbilstību Satversmes 91. panta pirmajam teikumam. [20.2.]

II. Par aizskartā tirgotāja pamattiesību ierobežojumu

Par apstrīdētās normas 1 un apstrīdētās normas 2, ciktāl tās attiecas uz aizskarto tirgotāju, atbilstību Satversmes 105. panta pirmajam un trešajam teikumam

Par Satversmes 105. pantā ietverto pamattiesību ierobežojumu

Satversmes tiesa secināja, ka saskaņā ar apstrīdēto normu 1 un apstrīdēto normu 2 aizskartais tirgotājs nevarēja nodarboties ar tirdzniecību savā veikalā, kas ierīkots lielā tirdzniecības centra telpās. Tādējādi apstrīdētā norma 1 un apstrīdētā norma 2 ietekmēja aizskartā tirgotāja komercdarbību un ierobežoja tam Satversmes 105. panta pirmajā un trešajā teikumā ietvertās tiesības uz īpašumu. [21.]

Par to, vai pamattiesību ierobežojums ir noteikts ar normatīvajos aktos paredzētā kārtība pieņemtu tiesību normu

Satversmes tiesa atzina, ka apstrīdētā norma 1 un apstrīdētā norma 2 ir izdotas Ministru kabinetam likumā noteiktā pilnvarojuma ietvaros, ir pieejamas atbilstoši normatīvo aktu prasībām, kā arī ir pietiekami skaidri formulētas, lai persona varētu izprast no tām izrietošo tiesību un pienākumu saturu un to piemērošanas sekas. [24.]

Satversmes tiesa norādīja, ka atbilstoši labas likumdošanas principam parastos apstākļos Ministru kabinetam tiesiskā regulējuma izstrādes procesā ir jānoskaidro dažādi ieinteresēto personu viedokļi un jāmeklē labākais iespējamais līdzsvars starp dažādām konfliktējošām tiesībām un interesēm. [24.1.]

Tomēr Covid-19 pandēmijas apstākļos valstij atbilstoši piesardzības principam nav jāgaida līdz brīdim, kad reāls kaitējums jau ir faktiski nodarīts. Proti, unikālā un neskaidrā situācijā valstij ir tiesības pieņemt lēmumus, kas ir, pirmkārt, balstīti uz saprātīgu pieņēmumu un, otrkārt, vērsti uz pamattiesību aizsardzību. [24.1.]

Satversmes tiesa uzsvēra: tas vien, ka valstī nav izsludināta ārkārtējā situācija, nenozīmē, ka vairs nepastāvētu tādi būtiski draudi personu veselībai un labklājībai, kuru novēršanai var būt nepieciešama steidzama valsts rīcība. Ministru kabineta sēdēs uzklusītā informācija, citstarp uzklusītie ekspertu viedokļi, ļauj secināt, kāpēc tika izstrādāta apstrīdētā norma 1 un apstrīdētā norma 2. Ievērojot Covid-19 pandēmijas radīto nepieciešamību nekavējoties rīkoties un reaģēt uz situācijas pārmaiņām, tas apstākļi, ka apstrīdētās normas 1 izstrādes procesā Ministru kabinets nolūkā operatīvi pieņemt efektīvus lēmumus veica vien pašus nepieciešamākos pētījumus un konsultācijas, nevar būt par pamatu secinājumam, ka būtu pārkāpts labas likumdošanas princips. [24.3.]

Tādējādi Satversmes tiesa atzina, ka nav konstatējami būtiski pārkāpumi apstrīdētās normas 1 un apstrīdētās normas 2 izstrādes un izdošanas procesā un no šīm normām izrietošais aizskartā tirgotāja pamattiesību ierobežojums ir noteikts ar normatīvajos aktos paredzētā kārtībā pieņemtu tiesību normu [24.3.]

Par pamattiesību ierobežojuma leģitīmajiem mērķiem

Satversmes tiesa atzina, ka no apstrīdētās normas 1 un apstrīdētās normas 2 izrietošais aizskartā tirgotāja pamattiesību ierobežojums ir vērsts uz cilvēku pulcēšanās ierobežošanu lielajos tirdzniecības centros, kā arī ar došanos uz lielajiem tirdzniecības centriem saistītās cilvēku mobilitātes un sabiedriskā transporta noslodzes mazināšanu, lai ierobežotu Covid-19 infekcijas izplatību. Tādējādi šis regulējums ir vērsts uz to, lai nodrošinātu personas tiesības uz veselību un tam ir leģitīms mērķis – citu cilvēku tiesību aizsardzība. [25.1.]

Strauja, nekontrolēta Covid-19 infekcijas izplatība ir saistīta ar būtiskiem visas sabiedrības apdraudējumiem, proti, nekontrolēta Covid-19 izplatība varēja izraisīt veselības nozares pārslodzi un apdraudēt veselības aprūpes un ārstniecības pakalpojumu nepārtrauktību. Līdz ar to pamattiesību ierobežojuma leģitīmais mērķis ir arī sabiedrības labklājības aizsardzība [25.2.]

Par pamattiesību ierobežojuma atbilstību samērīguma principam

Satversmes tiesa secināja, ka apstrīdētajā normā 1 un apstrīdētajā normā 2 paredzētie nefarmaceutiskie pasākumi, proti, lielo tirdzniecības centru veikalu darbības ierobežojumi, ļauj efektīvi samazināt personu risku saslimt ar Covid-19 un pakļaut šādam riskam citas personas. Turklāt, nepieļaujot strauju Covid-19

pacientu skaita pieaugumu, tiek mazināts veselības aprūpes sistēmas pārslodzes risks. Tādējādi tiek nodrošināta veselības aprūpes sistēmas spēja Covid-19 pandēmijas apstākļos funkcionēt un iespēju robežās nodrošināt nepieciešamo veselības aprūpi arī tiem pacientiem, kuriem ir citi veselības traucējumi. Tādējādi Ministru kabineta izraudzītie līdzekļi ir piemēroti aizskartā tirgotāja pamattiesību ierobežojuma leģitīmo mērķu sasniegšanai. [27.]

Satversmes tiesa uzsvēra, ka Ministru kabinets nesaskatīja vērā ņemamus Covid-19 infekcijas izplatības riskus attiecībā uz tirdzniecību veikalos, kas iekārtoti atsevišķās telpās, jo cilvēki starp šiem veikaliem pārvietojoties ārtelpās, kur Covid-19 infekcijas izplatības risks esot minimāls. Satversmes tiesa secināja, ka Covid-19 infekcijas izplatības riska ziņā nav būtisku atšķirību starp lielā tirdzniecības centra veikalu, kurš ir norobežots no tirdzniecības centra koplietošanas telpām un kuram ir nodrošināta atsevišķa ārējā piekļuve, un jebkuru citu atsevišķās telpās iekārtotu veikalu, kuram ir atsevišķa ārējā piekļuve. [28.]

Satversmes tiesa atzina, ka apstrīdētajā normā 1 un apstrīdētajā normā 2 ietvertā pamattiesību ierobežojuma leģitīmos mērķus vienlīdz efektīvi sasniegtu tāds tiesiskais regulējums, kas ļautu turpināt darbību arī lielā tirdzniecības centra veikalos, kuri var tikt norobežoti no tirdzniecības centra koplietošanas telpām un kuriem var nodrošināt atsevišķu ārējo piekļuvi. Tādējādi pastāv citi līdzekļi, kuri mazāk ierobežotu aizskartā tirgotāja pamattiesības un ar kuriem varētu sasniegt šā tirgotāja pamattiesību ierobežojuma leģitīmos mērķus tādā pašā kvalitātē. [28.]

Līdz ar to Satversmes tiesa secināja, ka apstrīdētā norma 1 un apstrīdētā norma 2, ciktāl tās attiecas uz aizskarto tirgotāju, neatbilst Satversmes 105. panta pirmajam un trešajam teikumam. [28.]

Par apstrīdētās normas 1 un apstrīdētās normas 2, ciktāl tās attiecas uz aizskarto tirgotāju, atbilstību Satversmes 91. panta pirmajam teikumam

Tā kā tādi lielo tirdzniecības centru veikali, kurus var norobežot no tirdzniecības centra koplietošanas telpām un kuriem var nodrošināt atsevišķu ārējo piekļuvi, Covid-19 infekcijas izplatības riska ziņā būtiski neatšķiras no atsevišķās telpās iekārtotiem veikaliem, Satversmes tiesa atzina, ka aizskartais tirgotājs atrodas vienādos un pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos ar tādu tirgotāju, kas tirgo tādas pašas preces atsevišķās telpās iekārtotā veikalā. [34.]

Ar apstrīdēto normu 1 un apstrīdēto normu 2 tika aizliegta to lielā tirdzniecības centra veikalu darbība, uz kuriem neattiecas šajās normās noteiktie izņēmumi, neatkarīgi no tā, vai konkrētam veikalam iespējams nodrošināt atsevišķu ārējo piekļuvi. Turpretim citās tirdzniecības vietās iekārtotie veikali, tai skaitā atsevišķās telpās iekārtotie veikali, varēja turpināt savu darbību, ievērojot epidemioloģiskās

drošības prasības. Tādējādi ar apstrīdēto normu 1 un apstrīdēto normu 2 bija paredzēta atšķirīga attieksme pret aizskarto tirgotāju salīdzinājumā ar tirgotāju, kas tirgo tādas pašas preces atsevišķās telpās iekārtotā veikalā. [34.]

Satversmes tiesa norādīja, ka apstrīdētajā normā 1 un apstrīdētajā normā 2 noteiktā atšķirīgā attieksme ir noteikta ar normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā pieņemtu tiesību normu. [35.]

Tomēr Satversmes tiesa konstatēja, ka Ministru kabinets tiesiskā regulējuma izstrādes procesā nemaz neapsvēra iespēju, ka konkrētiem lielo tirdzniecības centru veikaliem varētu nodrošināt atsevišķu ārējo piekļuvi, un attiecīgi neizvērtēja arī to, vai ar apstrīdēto normu 1 un apstrīdēto normu 2 ir pamatoti radīta atšķirīga attieksme pret attiecīgajiem tirgotājiem. [36.]

Satversmes tiesa nekonstatēja, ka apstrīdētajā normā 1 un apstrīdētajā normā 2 paredzētā atšķirīgā attieksme pret vienādos un pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos esošām personu grupām būtu attaisnojama ar objektīviem faktiem vai argumentiem. Tādējādi šai atšķirīgajai attieksmei nav leģitīma mērķa. [36.]

Līdz ar to Satversmes tiesa atzina, ka apstrīdētā norma 1 un apstrīdētā norma 2, ciktāl tās attiecas uz aizskarto tirgotāju, neatbilst Satversmes 91. panta pirmajam teikumam. [36.]

III. Par lielā tirdzniecības centra īpašnieka pamattiesību ierobežojumu

Par apstrīdētā regulējuma, ciktāl tas attiecas uz lielā tirdzniecības centra īpašnieku, atbilstību Satversmes 105. panta pirmajam un trešajam teikumam

Satversmes tiesa atzina, ka lielā tirdzniecības centra īpašnieka iespēja gūt labumu no lielā tirdzniecības centra telpu iznomāšanas ir cieši saistīta ar telpu nomnieku tiesībām izmantot šīs telpas tirdzniecībai. Tātad apstrīdētais regulējums pēc būtības traucēja lielā tirdzniecības centra īpašniekam izmantot savas tiesības iznomāt lielā tirdzniecības centra telpas un gūt no tā labumu. Līdz ar to lielā tirdzniecības centra īpašniekam no apstrīdētā regulējuma izriet Satversmes 105. panta pirmajā un trešajā teikumā ietvertu tiesību uz īpašumu ierobežojums. [21.]

Satversmes tiesa atzina, ka nav nepieciešams atsevišķi vērtēt, vai no apstrīdētās normas 1 un apstrīdētās normas 2 izrietošais lielā tirdzniecības centra īpašnieka pamattiesību ierobežojums ir noteikts ar normatīvajos aktos paredzētā kārtībā pieņemtu tiesību normu, jo uz lielā tirdzniecības centra īpašnieka pamattiesību ierobežojumu vienlīdz attiecināmi Satversmes tiesas secinājumi, kas par šo jautājumu izdarīti attiecībā uz aizskartā tirgotāja pamattiesību ierobežojumu. [29.]

Satversmes tiesa nekonstatēja, ka apstrīdētās normas 3 izstrādes un izdošanas procesā būtu pieļauti būtiski pārkāpumi. Ievērojot minēto, Satversmes tiesa secināja, ka no apstrīdētā regulējuma izrietošais lielā tirdzniecības centra īpašnieka pamattiesību ierobežojums ir noteikts ar normatīvajos aktos paredzētā kārtībā pieņemtu tiesību normu. [29.]

Satversmes tiesa atzina, ka tās secinājumi par aizskartā tirgotāja pamattiesību ierobežojuma leģitīmajiem mērķiem un Ministru kabineta izraudzīto līdzekļu piemērotību šo leģitīmo mērķu sasniegšanai ir vienlīdz attiecināmi arī uz lielā tirdzniecības centra īpašnieka pamattiesību ierobežojumu. Tādējādi arī no apstrīdētā regulējuma izrietošajam lielā tirdzniecības centra īpašnieka pamattiesību ierobežojumam ir leģitīmi mērķi – citu cilvēku tiesību un sabiedrības labklājības aizsardzība – un Ministru kabineta izraudzītie līdzekļi ir piemēroti šo leģitīmo mērķu sasniegšanai. [29.]

Līdz ar to Satversmes tiesa atsevišķi izvērtēja vienīgi lielā tirdzniecības centra īpašnieka pamattiesību ierobežojuma nepieciešamību, kā arī pārbaudīja, vai labums, ko gūst sabiedrība no lielā tirdzniecības centra īpašnieka pamattiesību ierobežojuma, ir lielāks par tā tiesībām nodarīto kaitējumu. [29.]

Par pamattiesību ierobežojuma atbilstību samērīguma principam

Satversmes tiesa, pamatojoties uz zinātniskiem pētījumiem, atzina, ka personu pulcēšanās un kontaktēšanās vienmēr ir saistīta ar Covid-19 infekcijas izplatības risku. Tādējādi par saudzējošāku līdzekli, kas ļautu sasniegt lielā tirdzniecības centra īpašnieka pamattiesību ierobežojuma leģitīmos mērķus tādā pašā kvalitātē, nevar uzskatīt tādu regulējumu, kas ļautu turpināt darbu visiem lielā tirdzniecības centra veikaliem, proti, pieļautu cilvēku pulcēšanos un kontaktēšanos šajās tirdzniecības vietās, pat ja šīm tirdzniecības vietām vai lielajiem tirdzniecības centriem kopumā būtu noteiktas stingrākas epidemioloģiskās drošības prasības, tostarp prasības attiecībā uz gaisa kvalitāti, apmeklētāju skaitu un apmeklētāju plūsmas kontroli. [30.]

Līdz ar to Satversmes tiesa atzina, ka nav saudzējošāku līdzekļu, ar kuriem no apstrīdētā regulējuma izrietošā lielā tirdzniecības centra īpašnieka pamattiesību ierobežojuma leģitīmos mērķus varētu sasniegt tādā pašā kvalitātē. [30.]

Satversmes tiesa secināja, ka apstrīdētais regulējums traucēja lielā tirdzniecības centra īpašnieka tiesības izmantot īpašumu pēc saviem ieskatiem vairākos aspektos. Nav šaubu arī par to, ka komercdarbība ir svarīga valsts ekonomikas attīstībai un komercdarbības traucējumi nelabvēlīgi ietekmē ne vien pašus tirgotājus un tirdzniecības vietu īpašniekus, bet arī valsts ekonomiku kopumā. [31.1.]

Tomēr Satversmes tiesa uzsvēra, ka izskatāmajā lietā ir jāņem vērā apstrīdētā regulējuma aizsargāto tiesību un likumisko interešu nozīme. Labumu no apstrīdētā regulējuma gūst visa sabiedrība, turklāt daudzējādos aspektos, jo tas pasargā gan tieši pašus cilvēkus no saslimšanas, gan arī veselības aprūpes sistēmu no pārslodzes. Ievērojot Covid-19 infekciju izraisošā vīrusa izplatību un tās radītos draudus veselības sistēmai, atsevišķu komersantu likumiskās intereses nevar tikt nostādītas augstāk par visas sabiedrības interesēm [31.1.]

Satversmes tiesa arī secināja, ka Ministru kabinets, pieņemot apstrīdēto regulējumu, nav pārkāpis tiesiskās paļāvības principu. [31.2.]

Līdz ar to Satversmes tiesa atzina, ka apstrīdētais regulējums, ciktāl tas attiecas uz lielā tirdzniecības centra īpašnieku, atbilst Satversmes 105. panta pirmajam un trešajam teikumam. [31.2.]

Par apstrīdētā regulējuma, ciktāl tas attiecas uz lielā tirdzniecības centra īpašnieku, atbilstību Satversmes 91. panta pirmajam teikumam

Satversmes tiesa atzina, ka lielais tirdzniecības centrs lieluma un attiecīgi arī epidemioloģiskās drošības ziņā ir salīdzināms ar tādiem atsevišķās telpās iekārtotiem veikaliem, kuru platība ir lielāka par 7000 m² (turpmāk – lielais veikals). Tādējādi lielā tirdzniecības centra īpašnieks atrodas vienādos un pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos ar lielā veikala telpu īpašnieku. Apstrīdētā regulējuma spēkā esības laikā lielā veikala telpās tirdzniecība varēja notikt, ievērojot epidemioloģiskās drošības prasības. Turpretim lielā tirdzniecības centra telpās saskaņā ar apstrīdēto regulējumu tirdzniecība nevarēja notikt, izņemot veikalus, uz kuriem attiecināmi apstrīdētajā regulējumā noteiktie izņēmumi. Tādējādi ar apstrīdēto regulējumu bija paredzēta atšķirīga attieksme pret vienādos un pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos esošām personu grupām. [37.]

Satversmes tiesa norādīja, ka šī atšķirīgā attieksme ir noteikta ar normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā pieņemtu tiesību normu. [38.]

Satversmes tiesa norādīja: šajā spriedumā tā jau atzina, ka no apstrīdētās normas 1 un apstrīdētās normas 2 izrietošajai atšķirīgai attieksmei pret salīdzināmos apstākļos esošām tirgotāju grupām nav leģitīma mērķa. Šie secinājumi ir vienlīdz attiecināmi arī uz atšķirīgo attieksmi, kas ar apstrīdēto regulējumu tika radīta pret lielā tirdzniecības centra īpašnieku salīdzinājumā ar lielā veikala telpu īpašnieku. [38.]

Ņemot vērā to, ka Covid-19 infekcijas izplatības riska ziņā nav būtisku atšķirību starp lielo tirdzniecības centru un lielo veikalu, Satversmes tiesa nekonstatēja

objektīvus faktus vai argumentus, kas ļautu secināt, ka ar apstrīdēto regulējumu radītajai atšķirīgai attieksmei pret lielā tirdzniecības centra īpašnieku un lielā veikala telpu īpašnieku būtu legītīms mērķis. Līdz ar to Satversmes tiesa atzina, ka apstrīdētais regulējums, ciktāl tas attiecas uz lielā tirdzniecības centra īpašnieku, neatbilst Satversmes 91. panta pirmajam teikumam. [38.]

IV. Par brīdi, no kura apstrīdētais regulējums attiecībā uz pieteikumu iesniedzējiem atzīstams par spēkā neesošu

Satversmes tiesa norādīja, ka apstrīdētā regulējuma atzīšana par spēku zaudējušu no pamattiesību aizskāruma rašanās brīža ir vienīgā iespēja aizsargāt pieteikumu iesniedzēju pamattiesības. Tādēļ attiecībā uz SIA “Jysk” apstrīdētā norma 1 un apstrīdētā norma 2 ir atzīstamas par spēkā neesošām no tās pamattiesību aizskāruma rašanās brīža. Līdzīgi arī attiecībā uz SIA “VRPB” un SIA “Domina” apstrīdētais regulējums atzīstams par spēkā neesošu no šo komercsabiedrību pamattiesību aizskāruma rašanās brīža. Par pieteikumu iesniedzēju pamattiesību aizskāruma rašanās brīdi ir uzskatāma apstrīdētās normas 1 spēkā stāšanās diena, proti, 2021. gada 7. aprīlis. [39.]

Satversmes tiesa nosprieda:

1. Atzīt Ministru kabineta 2020. gada 9. jūnija noteikumu Nr. 360 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” 24.¹⁸ punktu redakcijās, kas bija spēkā no 2021. gada 7. aprīļa līdz 19. maijam, ciktāl tas attiecas uz tirgotāju, kura veikals iekārtots lielā tirdzniecības centra telpās, kurām var nodrošināt atsevišķu ārējo piekļuvi, un uz kura veikalu neattiecas šajā normā noteiktie izņēmumi, par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 91. panta pirmajam teikumam, kā arī 105. panta pirmajam un trešajam teikumam.

2. Attiecībā uz sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Jysk Linnen’n Furniture” atzīt Ministru kabineta 2020. gada 9. jūnija noteikumu Nr. 360 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” 24.¹⁸ punktu redakcijās, kas bija spēkā no 2021. gada 7. aprīļa līdz 19. maijam, ciktāl tas attiecas uz tirgotāju, kura veikals iekārtots lielā tirdzniecības centra telpās, kurām var nodrošināt atsevišķu ārējo piekļuvi, un uz kura veikalu neattiecas šajā normā noteiktie izņēmumi, par spēkā neesošu no 2021. gada 7. aprīļa.

3. Atzīt Ministru kabineta 2020. gada 9. jūnija noteikumu Nr. 360 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” 24.¹⁸ punktu redakcijās, kas bija spēkā no 2021. gada 7. aprīļa līdz 1. jūnijam, ciktāl tas attiecas uz lielā tirdzniecības centra īpašnieku, par atbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 105. panta pirmajam un trešajam teikumam.

4. Atzīt Ministru kabineta 2020. gada 9. jūnija noteikumu Nr. 360 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” 24.¹⁸ punktu redakcijās, kas bija spēkā no 2021. gada 7. aprīļa līdz 1. jūnijam, ciktāl tas attiecas

uz lielā tirdzniecības centra īpašnieku, par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 91. panta pirmajam teikumam.

5. Attiecībā uz sabiedrību ar ierobežotu atbildību "VRPB" un sabiedrību ar ierobežotu atbildību "EfTEN Domina" atzīt Ministru kabineta 2020. gada 9. jūnija noteikumu Nr. 360 "Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai" 24.¹⁸ punktu redakcijās, kas bija spēkā no 2021. gada 7. aprīļa līdz 1. jūnijam, ciktāl tas attiecas uz lielā tirdzniecības centra īpašnieku, par spēkā neesošu no 2021. gada 7. aprīļa.

Satversmes tiesas spriedums ir galīgs un nepārsūdzams, tas stājas spēkā tā publicēšanas dienā.

Sprieduma teksts ir pieejams Satversmes tiesas mājaslapā:
https://www.satv.tiesa.gov.lv/wp-content/uploads/2021/06/2021_24_03_Spriedums.pdf

---

Relīze sagatavota, lai informētu sabiedrību par Satversmes tiesas darbu. Detalizētāka informācija par Satversmes tiesas aktualitātēm, kā arī ierosinātajām un izskatītajām lietām pieejama Satversmes tiesas [mājaslapā](#). Aicinām sekot līdzi informācijai arī tiesas [Twitter](#) kontā [@Satv_tiesa](#) un tiesas [Youtube](#) [kanālā](#).

Zanda Meinarte
Satversmes tiesas
Sabiedrisko attiecību speciāliste
Zanda.Meinarte@satv.tiesa.gov.lv
67830759, 26393803

